

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Defensio Abbatiae Imperialis S. Maximini

Zyllesius, Nicolaus

Treveris, 1638

82. Instrumentum Protestationis factæ ab Abbate Electo, Priore & Conuentu S. Maximini ob iuramentum Hersauiae in tabulas Archiepiscopales falsò relatum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14268

*Instrumentum Protestationis factæ ab Abbate Electo, Priore
& Conuentu Sancti Maximini ob Iuramentum Har-
saiuæ in tabulas Archiepiscopales falso
relatum.*

IN nomine Domini Amen. Tenore præsentis publici Instrumenti cunctis pateat euidenter, & sit notum, Quod anno à Natiuitate Domini nostri IESV Christi, Millesimo sexcentesimo vigesimo sexto, die decima quarta mensis Nouembris, in mei Notarij publici, testiumque infra nominatorum ad hoc specialiter vocatorum & rogatorum præsentia præsens & personaliter comparuerit clarissimus & consultissimus Vir Dominus Ioannes Fellerus Pratz Iuris vtriusque Doctor, & Consilii Regii Ducatus Luxemburgensis Aduocatus, ad hoc à Reuerendis & Venerabilibus Dominis: Abbate, Priore & Conuentu Imperialis Abbatiaë Sancti Maximini prope urbem Treuirensis specialiter constitutus & deputatus Procurator & negotiorum gestor, virtute Procuratorii, cuius tenor sequitur. Nos Agritius D*e*r gratia Abbas electus, Prior & Conuentus Imperialis Monasterii Sancti Maximini prope Treuiros, Notum facimus omnibus & singulis præsens speciale constitutionis mandatum visuris, lecturis seu legi audituris, &c. Cum ad conseruandam nostram Abbatiam, & Abbatialia nostra Iura, & Iurisdictionalia omnia, illaque aduersus quoscumque insultus et incurfus salua et illibata custodienda ac tutanda solemnitas et formalis protestatio maximè conducatur, ad quam necessarium in hoc casu confugere debemus, propter præsens et assertum quendam actum, quem Dominus Archiepiscopus Treuirensis vsurpatiuè et de facto priuata sua autoritate post electionem suam Archiepiscopalem in dictæ Abbatiaë subditos exercuit, arctando et compellendo eosdem ad homagium, siue fidelitatis Iuramentum, et licet iidem nostri subditi dictum Iuramentum iuxta conuentas et transactas qualitates, inter eundem Dominum Archiepiscopum ex vna, et Ducatus Luxemburgensis Consilium Regium altera partibus, ratione et occasione confæderationis, vulgo *der Herschaw* / et non aliter, nec aliàs, nec alio modo cum expressa limitatione et modificatione præstiterint, nihilominus tamen, quia nobis innotuit benememoratum Dominum Archiepiscopum præactum illorum Iuramentum ad Ius superioritatis, siue supremitatis extensiuè, et pro libitu interpretari, et supremae suæ Iurisdictioni dictam nostram Abbatiam (quæ tamen status separatus, & peruetustum Sacri Romani Imperij membrum immediatum iuxta nouissimam latam & promulgatam sententiam Imperialem de Dato tertio mensis Augusti, Anni Millesimi sexcentissimi vigesimo sexti, cum subditis Abbatialibus subdere & subiugare conari, & totis exinde viribus eniti voluisse, vade est, quod ad obuiandum talibus vsurpatis, & tam præiudicialibus actibus, & nequid exinde detrimenti vel damni nobis, nostræque Abbatiaë, & eidem Iuribus, Iurisdictionibus, priuilegijs, indultis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus & concessionibus &c. progengeretur & sub-

oriatur, operæ pretium & omnino necessarium esse duximus de his protestari; Nos eapropter capitulariter in loco & tempore solito congregati, vnanimi consensu & assensu hunc in finem, & ad hunc actum protestationis validè & legitimè nostro nomine faciendum & expediendum, omnibus melioribus modis & viâ, quibus efficacius de Iure fieri potest et debet; concorditer constituimus et deputauimus, prout præsentibus, et nostro hoc speciali mandato constituimus et deputamus, in eorum et legitimum nostrum Procuratorem, factorem, et huius negotij gestorem, fidelem nobis dilectum Dominum Ioannem Fellerum Pratz Iuris vtriusque Doctorem, præfatique Consilij Luxemburgensis Aduocatum, etc. Ad, nostro et totius Conuentus nomine coram publico Notario et testibus fide dignis, et ad hoc singulariter rogatis et requisitis comparandum, et de præmentionato Actu præstationis Iuramenti, et eius sumpta et facta notula siue ingrossatione, nobis inseijs, absentibus et inuitis per partiales Secretarios et familiares dicti Domini Archiepiscopi conscripta, solemniter et formaliter protestandum, aliaque omnia et singula faciendum, agendum, gerendum et exercendum, quæ in præmissis et circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet nos ipsi, si præsentibus essemus, hoc in negotio protestationis facere, agere, gerere, et exercere possemus et deberemus; Promittentes totum id, & quidquid per dictum nostrum Procuratorem & specialem constitutum nostro & Abbatia nostra nomine actum, factum & gestum fuerit, vel fiet, ratum & gratum habituros, cum consuetis & solitis clausulis de releuando, & sub hypotheca omnium Conuentus nostri bonorum, in quantum ad hunc actum protestationis necessaria. In cuius rei testimonium euident, speciale, præfens constitutionis nostræ mandatum subscripsimus, Datum in Imperiali nostro Monasterio Sancti Maximini, die vigesimo quarto mensis Octobris, Anno Christo nato, millesimo sexcentesimo vigesimo sexto, subscriptum Fr. Agritius Electus Sancti Maximini, Fr. Michael Pratz Prior. Declarans & exponens, quod cum ab Anno Millesimo quingentesimo quadragésimo, Domini Archiepiscopi & Principes Electores Treuirenses diuersis modis præfatam Abbatiam Ecclesiæ Treuirensi incorporate studuerunt, & multos actus clandestinos & artificiosos conscribi procurarunt, in præiudicium status, conditionis, qualitatis, priuilegiõrum, immunitatum & exemptionum dictæ Abbatia, aliaque plurima vi, clam & precario fecerunt, ex quibus postmodum actus possessorios inferre voluerunt, non attendentes notoriam Iuris dispositionem, quod ex similibus nulla possessio constitui aut inferri possit, in præiudicium Sacri Romani Imperij, cuius insignem membrum antenominata Abbatia esse dignoscitur, sed talia proprio nomine, vsurpationes, arrogationes & inuasiones Iurium Sacri Imperij vocantur, & vocari debent, eoque non obstante manu armatâ eadem tueri conati sunt, dictæque Abbatia, si non totalis, saltem maximæ ruinæ causâ fuerunt, & imposterum fuissent, nisi tertia Augusti ultimo elapsi in Consilio aulico suæ Imperatoris Maiestatis lata sententia in causâ quondam Domini Lotharij, nunc Philippi Christophori Archiepiscopi Treuirensis Sacri Imperij Principis Electoris ex vnâ, contra & aduersus etiam quondam Dominum Reinerum, nunc Agritium Abbatem dicti Sancti Maximini, & eiusdem Monasterij subditos ex altera partibus, dictam Abbatiam membrum immediatum eiusdem Imperij esse declarasse, qua declaratione prædictorum Dominorum Archiepiscoporum non fundata intentio satis superque detegitur, Nihilominus quandoquidem Domini Archiepiscopi inter alios actus, vnum in quibusdam

Registris suis inscripserunt, per quem irrefragabiliter sperabant iniustas suas prætensiones colorare & probare, nimirum quod subditi dictæ Abbatiæ Archiepiscopis Iuramentum fidelitatis præstiterint, tanquam ipsorum supremo Domino, vulgò *Landfürst*, etiam si tenor notarum hac de re in dictis Registris scriptarum non conueniat, sed sint admodum dissonæ, & ab vltimis annis solummodo pro vniuscuiusque dictamine, qui notas tales tenuerunt conceptæ, sicuti in processu per antedictam sententiam deciso demonstratum est, quia tamen statim post electionem moderni Domini Archiepiscopi Philippi Christophori transactio quædam facta fuit inter eundem, & Consilium Regium Ducatus Luxemburgensis, nomine Regiæ Maiestatis tanquam Ducis Luxemburgensis, eoque nomine dictæ Abbatiæ Protectoris hæreditarij super difficultate mota, ratione præstationis præfati Iuramenti, quod dictus Dominus Archiepiscopus sibi præfari debere prætendebat, tanquam dictæ Abbatiæ & eiusdem subditorum supremo Domino, vulgò *Landfürst*, Consilium autem antefatum in eo consentire, recusabat, & sustinebat nullum Iuramentum à subditis Abbatiæ Imperialis Sancti Maximini Archiepiscopis præstandum, præter id, quod omnes, qui cuiusdam Confæderationis communiter *Herschaw* nominati sunt confæderati, & membra præstare consueuerunt, videlicet quod Archiepiscopo obediunt tanquam dictæ confæderationis capiti, in omnibus, quæ conditiones eiusdem confæderationis concernunt, sine & absque eo, quod hac de causa Archiepiscopum pro suo Domino supremo recognoscant, aut recognoscere debeant, vtpote, qui alium Dominum supremum non habeant aut recognoscant, quàm Sacrum Romanum Imperium, sicuti sunt dicta Abbacia Sancti Maximini, Item Abbacia Sancti Saluatoris in Prume, & alij Principes & Comites antenominatæ confæderationis socij. Neque certo constat quid de præfato dicto Iuramento à subditis Sancti Maximini Dominus Archiepiscopus & Elector Philippus Christophorus mandauit in Registris suis annotari, Anno Millesimo, Sexcentesimo, vigesimo tertio, quando in Archiepiscopum electus fuit, & vtrum antedictam transactiõnem obseruauerit, verendumque ne aliter scriptum sit, quam conuentum, & postea in præstatione Iuramenti actum fuit; Ex quo notorium est, quod præfati subditi clarissimè protestati sunt, non intendere se præfari aliquod Iuramentum dicto Domino Archiepiscopo, tanquam Archiepiscopo, sed solummodo tanquam memoratæ confæderationis capiti; Ideo præfatus Clarissimus & consultissimus Dominus Ioannes Fellerus Pratz, qualitatibus, quibus supra expressè, & quam solemnissimè potuit, protestatus est, quod si futuris temporibus aliud notatum inueniretur in dictis Registris, quod talis nota Reuerendis & Venerabilibus Dominis Abbati, Priori & Conuentui præiudicari non debeat, & eandem pro nullâ, inualidâ, & auctoritate priuata Domini Archiepiscopi Philippi Christophori fabricata habeat, & teneat haberi, & talis ab omnibus teneri debeat, & nullatenus Dominorum suorum principalium & subditorum Iuribus, qualitatibus, priuilegijs, exemptionibus & immunitatibus præiudicari, De quibus omnibus & singulis præmissis, Idem constitutus Dominus Procurator & negotiorum gestor, petijt sibi à me Notario infra scripto vnum aut plura Instrumentum & Instrumenta conscribi. Acta fuerunt & sunt hæc in Pago Bous, prope Remich in Ducatu Luxemburgensi sito, præsentibus ibidem eximijs Dominis Melchiore de la Val Officiato in Ehnen, & Domino Ioanne Wiltzio Officiato Baronum de Chrichingen in Pittingen, testium ad præmissa

specialiter rogatorum; Anno & die vt supra, &c. Et quia ego Ioannes Bredimus sacrâ Imperiali authoritate, & à Regio Consilio Luxemburgensi approbatus Notarius publicus & Scriba Iuratus in Remich, omnibus & singulis, vti præmittitur, dum sic fierent & agerentur, vna cum præactis testibus præsens & rogatus interfui, eaque sic fieri vidi, audiui & in notam sumpsi, ideo exinde præsens publicum Instrumentum manu propria scripti, subscripti, signoque mei Notariatus solito, nomine & cognomine communiui in fidem ad hæc specialiter requisitus. Actum in dicto Bous, Anno Mense & die vt supra.

83.

PHILIPPI QVARTI REGIS HISPANiarum Diploma Datum Anno MDCXXIII.

PHILIPPVS DEI gratia Rex Castellæ, Legionis, Arragoniæ, vtriusque Siciliae, Hierosolymæ, Portugalliæ, Nauariæ, Granatæ, Toleti, Valentia, Gallicia, Maioticarum, Siuilia, Sardinia, Cordubæ, Corsica, Murcia, Iahen, Algarbia, Algesia, Gibraltar, Insularum Canariæ, Indiarum, tam Orientalium quam Occidentalium, Insularum & terra firmæ, maris Oceani. Archidux Austria, Dux Burgundiæ, Lotharingiæ, Brabantie, Limburgi, Luxemburgi, Geldriæ & Mediolani, Comes Habsburgi, Flandriæ, Arthesiæ, Burgundiæ, Tirolis, Palatinus & Hannoniæ, Hollandiæ, Zelandiæ, Namurei & Zutphania, Princeps Sweuiæ, Marchio Sacri Imperii Romani, Dominus Frisiæ, Sallnarum, Mechliniæ, Ciuitatum, Oppidorum & Territorij Traiecti, Transisulanæ & Groningæ, nec non Dominator in Asia & in Africa. Omnibus præsentis litteras visaris salutem. Cum ex porrecta nobis supplicatione Reuerendi Patris, Abbatis, & deuotorum nobis in Christo dilectorum Religiosorum Prioris & Conuentus Monasterij SANCTI MAXIMINI in suburbio Ciuitatis Treuerensis, ordinis Sancti Benedicti nobis innotuerit, qualiter præfatum Monasterium, à Diuis Romanorum Imperatoribus, antiquissimè fundatum, varijsque iuribus, dominijs, possessionibus, priuilegijs, exemptionibus, prærogatiuis & libertatibus, decoratum & dotatum fuerit, quodque Illustres Prædecessores nostri, Duces Luxemburgi & Comites à Chiny ex speciali priuilegio Imperiali, Aduocatum supremam ipsius Monasterii diutissimè commissam obtinuerint, atque illud Monasterium in Capite, & in membris, eiusque homines, bona, redditus, ac Iura ipsorum, siue in Ducatu Luxemburgensi, siue extra sita sint, contra iniuriam, turbationem, violentiam, aut molestiam quorumcunque vel cuiuscunque status aut præminentia essent, protegere, manutenere, defendere, & à grauaminibus, violentiis, oppressionibusque conseruare consueuerint: Tum etiam quòd in eundem finem Philippus Secundus (gloriosæ memoriæ) Dominus & Auus noster, litteris Patentibus nona Iunii, An-